

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2007-13\Ε.Π. Ε&ΔΒΜ\Α.Π. 1-2-3

«Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών στις 8 Π.Σ., 3 Π.Σ.Εξ., 2 Π.Σ.Εισ.»

Έντυπο Υποβολής Γραπτής Εργασίας

Όνοματεπώνυμο Επιμορφούμενου/ης	Ηρακλής Παληάς
Όνοματεπώνυμο Επιμορφωτή/τριας - συμβούλου	Προκόπης Μανωλάκος
Ημερομηνία αποστολής ΓΕ	13 Ιουλίου 2011
α/α ΓΕ	1η

***Υπεύθυνη Δήλωση Επιμορφούμενου/ης:** Βεβαιώνω ότι είμαι συγγραφέας αυτής της εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης έχω αναφέρει τις όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε αυτές αναφέρονται ακριβώς είτε παραφρασμένες. Τέλος βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία προετοιμάστηκε από εμένα προσωπικά ειδικά για το Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης.*

1^η Εργασία Του εκπαιδευτικού Ηρακλή Παληά

ΘΕΜΑ Α: Τίτλος σεναρίου « Η εκπαίδευση στο Βυζάντιο»

Α1:Σύνδεση διδακτικού σεναρίου με τις αρχές και τη φιλοσοφία των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών.

Το παρών σχέδιο εργασίας αφορά το γνωστικό αντικείμενο της ιστορίας και απευθύνεται σε μαθητές της Ε΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου. Το βασικό του θέμα

είναι ο τρόπος που εκπαιδεύονταν τα παιδιά στο Βυζάντιο και αυτό εξετάζεται μέσα από τις κοινωνικές αντιλήψεις που επικρατούσαν την παραπάνω χρονική περίοδο, όσον αφορά τη στάση της κοινωνίας για τη μόρφωση και την εργασία των παιδιών.

Το σχέδιο εργασίας στηρίχθηκε, στη δομή και στη φιλοσοφία του, μέσα στο ιδεολογικό πλαίσιο που έχουν σχεδιαστεί τα Νέα Προγράμματα Σπουδών. Ο χαρακτήρας του είναι στοχοκεντρικός και οι επιμέρους στόχοι έχουν τα χαρακτηριστικά των Ν. Π. Σ..

Πρώτος επιμέρους στόχος είναι να κατανοήσουν οι μαθητές μας βασικές έννοιες. Να γνωρίσουν και να περιγράψουν τα στοιχεία που αφορούν πώς γινόταν το μάθημα στο Βυζάντιο, τις αντιλήψεις και τις στάσεις της κοινωνίας εκείνης της εποχής, και να συγκρίνουν αυτό που γινόταν τότε με αυτό που συμβαίνει σήμερα. Δίνουμε έτσι την ευκαιρία στους μαθητές μας για νέα γνώση, δεξιότητα στην επικοινωνία με τον προφορικό και γραπτό λόγο και ενισχύουμε την καινοτομία, αξιοποιώντας τις παραστάσεις τους. Μέσα από την τεχνική των ερωτήσεων – απαντήσεων οι μαθητές μας αλληλεπιδρούν, ανακαλούν τις δομημένες γνώσεις τους και μαθαίνουν πώς να ενεργούν.

Δεύτερος επιμέρους στόχος είναι να δώσουμε την ευκαιρία στα παιδιά να μπουν στην διαδικασία της έρευνας, όπως προβλέπεται από το Ν. Π. Σ. Οι μαθητές θα μάθουν πώς να μαθαίνουν, αποκτούν γνώση από την παρατήρηση και την εμπειρία τους και συγκρίνουν τα βασικά στοιχεία εκπαίδευσης από τη βυζαντινή περίοδο με τα αντίστοιχα που ισχύουν σήμερα

Μέσα από διάλογο, ενίσχυση και βοήθεια από το δάσκαλο, όταν χρειάζεται, στη μαθησιακή διαδικασία, οι μαθητές θα οδηγηθούν στη σχηματοποίηση των πληροφοριών, θα προωθήσουν την ικανότητα της κριτικής τους σκέψης, και θα έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις επικοινωνιακές τους, κριτικές και γνωστικές τους δεξιότητες.

Τρίτος επιμέρους στόχος του σχεδίου είναι να μάθουν οι μαθητές μας πώς να συνεργάζονται συλλογικά μέσα από την μικρή και τη μεγάλη ομάδα και να αναδείξουμε την σπουδαιότητα της συλλογικής εργασίας στην εκπαιδευτική πράξη. Εδώ μπορούμε να πούμε ότι το παιδί μαθαίνει «πώς να συμβιώνει» και μέσω της ενσυναίσθησης να καταλάβει πόσο σημαντική είναι η συλλογική εργασία στην εκπαιδευτική πράξη. Εδώ αναδεικνύεται η σπουδαιότητα της συλλογικής διάστασης στην εκπαιδευτική πράξη. Αναπτύσσουν τη δεξιότητα της επικοινωνίας και της συνεργασίας σε ομάδες, Εφαρμόζουν την τεχνική της ομαδικής εργασίας και οργανώνουν ένα παιχνίδι ρόλων. Μέσα από αυτές τις διαδικασίες και με το ρόλο του δασκάλου να είναι ενθαρρυντικός και καθοδηγητικός διευκολύνουμε τους μαθητές μας να αντλήσουν τις επιπλέον πληροφορίες που χρειάζονται. Με τη συνεργασία και την αλληλεπίδραση οι μαθητές καλλιεργούν τις κοινωνικές και γνωστικές τους ικανότητες που μακροπρόθεσμα σχετίζονται με την ιδιότητα του σωστού πολίτη.

Τέταρτος και τελευταίος επιμέρους στόχος, είναι να συνδέσουν οι μαθητές μας αυτό που έμαθαν για την εκπαίδευση στο Βυζάντιο με τις σημερινές κοινωνικές συνθήκες τόσο σε τοπικό όσο στο ευρύτερο εθνικό κοινωνικό περιβάλλον. Οι μαθητές διαμορφώνουν στάσεις, επεκτείνουν τις γνώσεις που απέκτησαν και αναπτύσσουν πολιτισμική συνείδηση και κριτική σκέψη.

Οι ομάδες εκθέτουν τη δουλειά τους την ολομέλεια και όλοι αναστοχάζονται και οργανώνουν τις πληροφορίες, παίρνουν πρωτοβουλίες, δημοσιοποιούν το έργο που έχουν δημιουργήσει, κρίνουν και κρίνονται. βγάζουν συμπεράσματα. Μακροπρόθεσμα, σαν πολίτες, θα έχουν συγκροτήσει την κριτική τους σκέψη και στάση.

Η αξιολόγηση θα γίνεται σε όλη την εφαρμογή κατά την πορεία και την υλοποίηση του σχεδίου.

Το παρών σχέδιο εργασίας υπηρετεί όλες τις αρχές και τη φιλοσοφία των ΝΠΣ αξιοποιώντας σύγχρονες τεχνικές και αναπτύσσει πολύπλευρα τις δεξιότητες των μαθητών μας.

Η στοχοκεντρική οργάνωση του σχεδίου παραπέμπει με την πρώτη ματιά στους τέσσερις γενικότερους στόχους των ΝΠΣ α) Μύηση σε ερευνητικές διαδικασίες, β) Κατανόηση βασικών εννοιών, διαδικασιών και γεγονότων, γ) Επικοινωνία και συνεργασία και δ) Σύνδεση με τις τοπικές κοινωνίες.

Η εφαρμογή του σεναρίου γίνεται μέσα από δραματοποίηση, ερωταποκρίσεις, ομαδική εργασία, τεχνική του διαλόγου και εκπαίδευση μέσα από την τέχνη.

Οι ασκήσεις που επιλέχθηκαν για τους μαθητές, τους βοηθούν να αποκτήσουν νέες γνώσεις, ενώ παράλληλα συντελούν στο να ανακληθούν, επεκταθούν και αποσαφηνιστούν οι προϋπάρχουσες γνώσεις. Επιπρόσθετα βελτιώθηκαν πολλές δεξιότητες-ικανότητες των μαθητών όπως η επικοινωνία στη μητρική γλώσσα, η κριτική σκέψη, η ψηφιακή ικανότητα, οι μεταγνωστικές ικανότητες, οι κοινωνικές ικανότητες, η πρωτοβουλία, η δημιουργικότητα και η πολιτισμική συνείδηση.

Η παρουσία και η παρέμβαση του δασκάλου σε όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του σχεδίου είναι στοχοκεντρική και με διακριτικό τρόπο οργανωτική. Έμφαση επίσης δίδεται στον να είναι ο εκπαιδευτικός δημιουργός νέου εκπαιδευτικού υλικού.

Όλη η διαδικασία χαρακτηρίζεται από δράσεις που προωθούν τη διαφοροποίηση στη διδασκαλία-μάθηση, την καθιέρωση και ενίσχυση της καινοτομίας και δημιουργικότητας σε όλα τα επίπεδα της ανάπτυξης, αειφορία και προστασία του περιβάλλοντος.

Ακόμη μέσα από την εφαρμογή του σχεδίου προωθείται η ψηφιακή επικοινωνία σε ισορροπία με τις κλασικές μορφές «εγγραμματοσύνης».

Ο ρόλος του μαθητή είναι ενισχυμένος με ενεργή συμμετοχή από όλους και θετικό κλίμα συνεργασίας.

Στο τέλος του σχεδίου πραγματώνεται η έννοια του αναστοχασμού και της αυτοαξιολόγησης.

Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του σχεδίου αυτού ακολουθεί τις αρχές και τη φιλοσοφία των Νέων Προγραμμάτων Σπουδών, έτσι ώστε μέσα από το τρίπτυχο γνώσεις - δεξιότητες - στάσεις, να δώσει στους μαθητές μας την ευκαιρία να γίνουν ώριμοι, συνειδητοποιημένοι και επαρκείς πολίτες.

A2 : Προτάσεις –βελτιώσεις στο Διδακτικό Σχέδιο « Η εκπαίδευση στο Βυζάντιο»

Οι αλλαγές και οι βελτιώσεις που προτείνω στο παρών σχέδιο εργασίας για το μάθημα “η Εκπαίδευση στο Βυζάντιο” στηρίζονται στον τρόπο που εργάστηκε η ομάδα μου στα πλαίσια της Επιμόρφωσης και τις δραστηριότητες 2 και 3, όπως αυτές περιγράφονται στη σελίδα 62 του τόμου Β΄ «Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό». Η προτεινόμενη δραστηριότητα δίνει έμφαση στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και στη συμμετοχή όλων των μαθητών. Για να πετύχουν οι παραπάνω στόχοι προϋπόθεση είναι να υπάρχει στην τάξη κλίμα συνεργατικό μεταξύ των μαθητών και ο δάσκαλος να έχει το ρόλο του συντονιστή με όσο το δυνατόν πιο διακριτική την παρέμβασή του. Η

δραστηριότητα παραμένει καθαρά μαθητοκεντρική με υπευθυνότητα και σεβασμό των κανόνων από όλους τους μαθητές.

Οι στόχοι του ΠΣ που προωθούνται είναι συμμετοχή σε ερευνητικές διαδικασίες και η επικοινωνία και συνεργασία των μαθητών. Η αντιστοιχία των στόχων, στους πυλώνες του Ντελόρ μαθαίνω: 1) πώς να μαθαίνω 2) πώς να ενεργώ και 3) πώς να συμβιώνω, καλλιεργούν το τρίπτυχο της επάρκειας Γνώσεις-Δεξιότητες-Στάσεις.

Μέσα από τεχνικές όπως είναι η δραματοποίηση, οι ερωταποκρίσεις, οι ομαδικές εργασίες και η τέχνη στην εκπαίδευση προωθούμε τους στόχους αυτούς και καλλιεργούμε τις οριζόντιες ικανότητες: 1) επικοινωνία στη μητρική γλώσσα, 2) ψηφιακός εγγραμματοςμός, 3) μεταγνωστικές ικανότητες, 4) συνεργατικότητα και δημιουργικότητα, 5) ανάληψη πρωτοβουλίας και κριτική σκέψη.

Περιγραφή της δραστηριότητας

Φάση Α (15 λεπτά): Διαβάζουμε το κείμενο από το εγχειρίδιο σελίδα 38, στην ολομέλεια της τάξης. Ατομικά οι μαθητές χωρίζουν το κείμενο σε τρεις βασικές θεματικές ενότητες, στη συνέχεια βάζουν πλαγιότιτλους, παρατηρούν τις εικόνες.

Επόμενη δραστηριότητα είναι να χωριστούν σε τρεις ομάδες. Η 1^η ομάδα αναζητά στο ιντερνέτ εικόνες σχετικές με κάθε θεματική ενότητα. Η 2^η ομάδα καταγράφει προηγούμενες γνώσεις για την χρονική περίοδο που αναφέρεται το μάθημα στο Βυζάντιο. Η 3^η ομάδα μεταμορφώνει μια γωνία της τάξης σε χώρο που να μοιάζει με την εποχή του Βυζαντίου. Εδώ κάνουμε πράξη το «Μαθαίνω πώς να μαθαίνω» κατά τον Ντελόρ.

Φάση Β (15 λεπτά): Η 1^η ομάδα αναπαριστάνει στην τάξη μία σκηνή από το μάθημα, σχετική με τον τρόπο που γινόταν η εκπαίδευση στο Βυζάντιο, έτσι ώστε με βιωματικό τρόπο μέσα από δραματοποίηση και ρόλους να ‘ζωντανέψουν’ την εποχή εκείνη. Η παρουσίαση γίνεται με παντομίμα, όπως αυτή φαίνεται στις εικόνες που έχουν βρει στο διαδίκτυο και αναφέρετε στο βιβλίο.. Η 2^η ομάδα παρακολουθεί και στο τέλος κάνει ερωτήσεις. Τις απευθύνει στην ομάδα που έκανε την δραματοποίηση και έτσι μέσα από διάλογο δίνονται απαντήσεις και λύνονται όποιες απορίες υπάρχουν. Η 3^η ομάδα, καταγράφει και στο τέλος παρουσιάζει μία περιγραφή όλων όσων έγιναν μέχρι τώρα από τις άλλες ομάδες.. «Μαθαίνω πώς να ενεργώ και πώς να συμβιώνω» κατά τον Ντελόρ.

Φάση Γ (15 λεπτά): Σε αυτή τη φάση η 1^η ομάδα σχολιάζει το κείμενο που κατέγραψε η 3^η ομάδα στην προηγούμενη φάση. Η 2^η ομάδα συνθέτει μια εικόνα από το κείμενο που ακούει. Η 3^η ομάδα αλλάζει στο κείμενο λέξεις, έτσι ώστε να μπορεί να περιγράψει μέσα από το νέο κείμενο πώς γίνεται σήμερα η εκπαίδευση.

Όλες οι εργασίες αυτής της φάσης παρουσιάζονται στην ολομέλεια (αναστοχασμός). Αυτό είναι το υλικό που δημιουργήθηκε από τα ίδια τα παιδιά με βιωματικό τρόπο. Αποτελεί δικό τους έργο και είναι αποτέλεσμα ατομικής και συλλογικής προσπάθειας μέσα από βιωματικές και καινοτόμες δραστηριότητες. Μετά την παρουσίαση όλοι οι μαθητές συμπληρώνουν ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης, έτσι ώστε με βάση τις απαντήσεις τους, να γίνουν οι σωστές παρεμβάσεις για να πετύχουμε τους διδακτικούς στόχους που είχαμε θέσει για αυτό το μάθημα.

B1 : Πρόταση για τη διαδικασία διαμόρφωσης ομάδας στην τάξη.

Μέσα από τους γενικούς στόχους της εφαρμογής των Ν.Π.Σ οι μαθητές καλλιεργούν γνώσεις δεξιότητες και στάσεις. Αυτό θα τους δώσει τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις δεξιότητές και τις στάσεις τους. Το νέο σχολείο δίνει έμφαση και προωθεί μέσα από τη σχέση και τη δυναμική των ομάδων τη συνεργασία, την αλληλεπίδραση και την επικοινωνία των μελών της ομάδας.

Με την ομαδική εργασία καλλιεργούνται οι κοινωνικές δεξιότητες των παιδιών και «Μαθαίνουν πώς να συμβιώνουν», κατά τον Ντελντ.

Βήμα 1^ο: Παρουσίαση των μαθητών - Εργασία στην ολομέλεια.

Την πρώτη μέρα τοποθετούμε στην αίθουσα διδασκαλίας τα καθίσματα σε ένα μεγάλο κύκλο και αφού καθίσουν οι μαθητές μας, μετά ένας - ένας με τη σειρά έρχονται στο κέντρο του κύκλου και από μία βαρκούλα που «πλέει μέσα σε γαλάζια θάλασσα» επιλέγουν μία κάρτα. Οι κάρτες αυτές που έχει ετοιμάσει από πριν ο εκπαιδευτικός έχουν διάφορα νησιά. Οι μαθητές στη συνέχεια κάθονται πάλι και γράφουν από τη μία όψη της κάρτας το όνομά τους. Στην άλλη γράφουν τις απαντήσεις στις ερωτήσεις που υπάρχουν στον πίνακα.: 1) Ποιο είναι το αγαπημένο σου νησί; 2) Ποιο είναι το αγαπημένο σου χρώμα; 3) Ποιο είναι το αγαπημένο σου τραγούδι; 4) Ποιο είναι το αγαπημένο σου ζώο; 5) Ποιο είναι το αγαπημένο σου όνομα;

Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές φτιάχνουν την ταυτότητά τους. Μετά καλούνται να βάλουν με τη σειρά., τις κάρτες τους μέσα στη βαρκούλα που τις πήραν. Ο εκπαιδευτικός καλεί στη συνέχεια τους μισούς μαθητές να πάρουν στην τύχη από μία κάρτα ο καθένας και να διαβάσουν τις πληροφορίες της στην ολομέλεια. Με τον τρόπο αυτό παρουσιάζουν το προφίλ του συμμαθητή που θα είναι το ζευγάρι του. Αφού γίνουν όλοι οι μαθητές δυάδες κάθονται έτσι σε κάθε θρανίο. Οι ταυτότητες μένουν σε χρήση όλη τη διάρκεια της χρονιάς και με τον ίδιο τρόπο γίνεται ανασύσταση των ομάδων σε διαστήματα που κρίνεται από τον εκπαιδευτικό ότι αυτό είναι απαραίτητο.

Βήμα 2^ο: Πώς περάσαμε το καλοκαίρι - Εργασία ανά δυάδα.

Ο εκπαιδευτικός έχει ετοιμάσει και μοιράζει στις τις δυάδες από μία εικόνα σχετική με το καλοκαίρι στη συνέχεια ζητάει από τα ζευγάρια των μαθητών να ζωγραφίσουν μέσα σε αυτήν τον εαυτό τους και αφού ανακαλέσουν στη μνήμη τους ευχάριστες καλοκαιρινές εμπειρίες να τις μοιραστούν με το διπλανό τους. Στη συνέχεια ανταλλάσσουν τη ζωγραφιά τους με ένα από τα άλλα ζευγάρια της τάξης, με το οποίο δεν γνωρίζονται καλά και θέλουν να γίνουν τετράδα για να έχουν έτσι την ευκαιρία μέσα από την διαδικασία αυτή να γνωριστούν καλύτερα.

Οργανώνονται σε τετράδες και κάθε παιδί παρουσιάζει στην τετράδα πώς πέρασε το καλοκαίρι το ζευγάρι του από τη δυάδα. Η κάθε τετράδα επιλέγει το όνομά της και φτιάχνει μία καρτέλα με αυτό για να το παρουσιάσει στην ολομέλεια. Η επιλογή του ονόματος της ομάδας είναι ελεύθερη και όχι καθοδηγούμενη από τον εκπαιδευτικό.

Βήμα 3^ο: Όλοι μαζί βάζουμε τους κανόνες - Εργασία στην τετράδα.

Προκειμένου να τεθούν με κοινή αποδοχή και συναίνεση οι κανόνες έτσι ώστε να λειτουργήσει σωστά και αποτελεσματικά η τάξη σε όλη τη διάρκεια της χρονιάς, ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει σε όλες τις ομάδες, μία λίστα από κανόνες, που προτείνει, για την ομαλή λειτουργία της τάξης. Οι ομάδες καταγράφουν και συζητούν μεταξύ τους κανόνες με τους οποίους συμφωνούν ή διαφωνούν και συμπληρώνουν τη λίστα.

Στη συνέχεια επιλέγουν το ρόλο που θα έχει το κάθε μέλος της ομάδας στο σχεδιασμό των κανόνων. Αντιστοιχούν τον κάθε κανόνα που θα τηρούν, με μια προσδοκία που έχουν από τη

νέα σχολική χρονιά και με ένα σύμβολο που το ζωγραφίζουν. Αποφασίζουν επίσης για τις συνέπειες που θα έχουν όποιοι δεν τηρούν τους κανόνες.

Σε έναν πίνακα γράφει η κάθε ομάδα όλα αυτά που προτείνει και συμφώνησαν μεταξύ τους. Ο πίνακας αυτός έχει φτιαχτεί από τον εκπαιδευτικό και περιλαμβάνει στήλες: με τα ονόματα και τους ρόλους, τους κανόνες και τις Προσδοκίες, τις επιβραβεύσεις και τις ποινές. Κάθε ομάδα παρουσιάζει τον πίνακά της στην ολομέλεια για συζήτηση. Όλοι οι τελικοί κανόνες που ομαδοποίησε και συμφώνησε η ολομέλεια, αναγράφονται με μεγάλα γράμματα, σε ένα μεγάλο πίνακα που έχει τοποθετηθεί σε εμφανές σημείο της αίθουσας. αφού διαβαστούν μεγάλωφωνα οι κανόνες, όλοι μαζί συμφωνούν ότι αυτοί πρέπει να τηρούνται χωρίς παρέκκλιση, για να λειτουργεί καλύτερα η τάξη και αφού υπογραφεί από όλους τους μαθητές και το δάσκαλο γίνεται ένα συμβόλαιο που πρέπει να τηρείται από όλους. Αυτή η διαδικασία είναι επιτυχημένη όταν, σύμφωνα με τον Ντελόρ «Μαθαίνω πώς να συμβιώνω και μαθαίνω πώς να υπάρχω» όλοι όσοι συμμετέχουν στις ομάδες αναλαμβάνουν ρόλους ευθύνης ο καθένας με τις δυνατότητές του.

B2 : Πιθανά προβλήματα στην εφαρμογή της διαδικασίας για τη διαμόρφωση ομάδων στην τάξη

1.Κάθε αλλαγή νοοτροπίας και στάσεων κατά κανόνα συναντά δυσκολίες και αντιστάσεις. Έτσι επειδή οι μαθητές μας πιθανόν να έχουν συνηθίσει μέχρι τώρα να εργάζονται δασκαλοκεντρικά σίγουρα θα συναντήσουμε πρώτα απ' όλα μία δυσκολία από τα παιδιά στο να ανταποκριθούν και να αποδεχθούν τον νέο ομαδοκεντρικό τρόπο εκπαιδευτικής διαδικασίας που βάζει τον μαθητή στο επίκεντρο.

Από την πρώτη ώρα ο εκπαιδευτικός πρέπει να κερδίσει την εμπιστοσύνη των μαθητών και να δημιουργήσει με τις δραστηριότητες που έχει ετοιμάσει, κλίμα ενθουσιασμού στην τάξη, κινητοποιώντας όλα τα μέλη και τις ομάδες που θα γίνουν. Σιγά - σιγά να φτάσουν τα παιδιά στο επίπεδο να προχωρούν στις εκπαιδευτικές διαδικασίες με όσο το δυνατόν μικρότερη παρέμβαση του δασκάλου.

2. Δυσκολία επίσης θα συναντήσουμε όταν δημιουργηθούν οι ομάδες και θα πρέπει να παρουσιάσει το ένα παιδί το άλλο. Πρόβλεψη πρέπει να γίνει και για την περίπτωση που ο συνολικός αριθμός είναι μονός και θα πρέπει με κλήρωση μία ομάδα να έχει τρία μέλη. Για να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες στην επικοινωνία μεταξύ των παιδιών, καλό είναι από την αρχή να καλλιεργήσουμε κλίμα θετικό και αισιόδοξο. Όλοι να προσπαθούμε στην αρχή αυτό να έχουμε κατά νου και έτσι στη συνέχεια να γίνει τρόπος ζωής και επικοινωνίας.

3.Ίσως παρουσιαστεί πρόβλημα με τον χρόνο κατανομής και πραγματοποίησης για τις δραστηριότητες, αλλά με τη σωστή προετοιμασία, καθοδήγηση και παρέμβαση από τον εκπαιδευτικό αυτό θα ξεπεραστεί πολύ σύντομα.

4. Σημαντικότετος παράγοντας για την επιτυχία των δράσεων που σχεδιάσαμε είναι η υλικοτεχνική υποδομή της τάξης. Χώρος στην αίθουσα για τον κύκλο, τις δυάδες, τις τετράδες. Η ύπαρξη των τεχνικών μέσων για την υποστήριξη του μαθήματος με τις παραδοσιακά αλλά και τα σύγχρονα εποπτικά μέσα. Απαραίτητη και η χρήση των Τ.Π.Ε. Εδώ ο εκπαιδευτικός θα πρέπει, λαμβάνοντας υπόψη του τι υπάρχει στο σχολείο, που μπορεί να χρησιμοποιήσει, να βρει τρόπους για να εξοπλίσει την τάξη με όλα τα απαραίτητα. Είμαστε βέβαιοι ότι ο εκπαιδευτικός που έχει ενθουσιασμό και θετική στάση, έχει τη δυνατότητα να ξεπεράσει κάθε δυσκολία που θα προκύψει. έτσι ώστε να εφαρμόσει όλα όσα έχει σχεδιάσει και να έχει τα καλύτερα αποτελέσματα.

Μέσα από την εφαρμογή του σχεδίου εργασίας πρέπει να δώσουμε την ευκαιρία σε όλους τους μαθητές μας να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες, τις κλίσεις και τα ενδιαφέροντά τους και μέσα από την ομαδοσυνεργατική εκπαιδευτική διαδικασία, την ισότιμη συμμετοχή όλων το κλίμα ενθουσιασμού και αισιοδοξίας, να πετύχουν τους στόχους που από την αρχή θέσαμε.